

Remiss av "Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter", SOU 2025:7 (KN2024/01912)

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i delbetänkandet "Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter" (SOU 2025:7). Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar av utredningen som handlar om inskränkningar av offentlighetsprincipen.

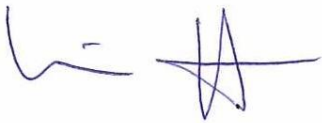
I utredningen föreslås att sekretess ska gälla, enligt OSL 30 kap. 23 §, i en statlig myndighets verksamhet som består i prövning av förhandsbesked enligt 5 d § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Sekretessen gäller för en uppgift om en enskilds affärs- eller drifförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (punkt 1). Bestämmelsen har i denna del ett rakt skaderekvisit, det vill säga offentlighet är huvudregel. Sekretess gäller även för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet (punkt 2). I denna del som avser tredje man är sekretessen absolut.

Sekretess enligt OSL 30 kap. 23 §, gäller i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det. I utredningen föreslås ett tillägg till offentlighets- och sekretessförordningen som innebär att bestämmelsen blir tillämplig på verksamheten består i prövning av förhandsbesked enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet hos Strålsäkerhetsmyndigheten.

Sekretessen motiveras i utredningen bland annat med att förhandsbesked kan ses som ett led i tillståndsprövningen och att förhandsprövningen har ett nära samband med tillståndsprövningen.

Enligt Journalistförbundet finns det ett stort insynsintresse i frågor som rör utbyggnaden av kärnkraft. Det handlar om stora ekonomiska värden och det finns också ett stort samhällsintresse av att beslut om kärnkraft uppfyller de krav som gäller för verksamheten. Den föreslagna sekretessen kommer kraftigt att inskränka möjligheten till insyn i ärenden om förhandsprövning, särskilt vad gäller tredje man. Journalistförbundet anser inte att det är visat att det finns ett behov av att inskränka handlingsoffentligheten avseende förhandsprövning på det sätt som föreslås. I vart fall bör sekretess inte gälla i 20 år, utan upphöra när frågan är slutgiltigt avgjord.

Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet utredningens förslag avseende nya sekretessbestämmelser.

Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet